

TVIRTINU

Direktorius (-ė)

Gelena Juchnevič

2025 m. rugsėjo mėn. 1d.

VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUŠ KRAŠEVSKIO GIMNAZIJOS PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti gimnazijos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

2. Tvarkos aprašas patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijoje nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą individualiu grupės, klasės, šeimos lygmeniu.

3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

3.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų dėl socialinės padėties ar kt.) ir formos;

3.2. kiekvienas gimnazijos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir stabdyti;

3.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

4. Visi gimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, tėvai, mokytojai ir kt.) turi būti supažindinti su gimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

5.1.1 patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.1.2 žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.1.3 fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.1.4 socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.1.5 elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.2. Patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi.

5.3. Besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.

5.4. Patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai).

5.5. Patyčių stebėtojas – asmuo, matantis ar žinantis apie patyčias.

6. Patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis gimnazijos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

7. Patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

8. Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos gimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

9. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

II PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

10. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi gimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi gimnazijos vadovas, vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o jos vykdyme dalyvauja visi gimnazijos bendruomenės nariai.

11. Gimnazijos vadovas yra atsakingas už Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, bei už patyčių situacijos stebėseną.

12. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja ne mažiau kaip trys atsakingi asmenys. Gimnazijos vadovas jais paskiria vaiko gerovės komisijos narius ir/ar kitus asmenis ir patvirtina gimnazijos tvarkos apraše, kurie kasmet:

12.1. inicijuoja anoniminę vaikų apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

12.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų dėl gimnazijoje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę (mokslo metų pabaigoje);

12.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis.

12.4. teikia siūlymus gimnazijos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo gimnazijoje, gimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

12.5. teikia siūlymus gimnazijos vadovui dėl gimnazijos tvarkos aprašo tobulinimo;

12.6. atlieka kitus gimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

13. Klasės vadovai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

14. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas gimnazijos administracijos atstovas, mokytojas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

14.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

14.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, gimnazijos nuostatus ir elgesio taisykles;

14.3. esant pagalbos mokinio sveikatai ir gyvybei reikalingumui, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar gimnazijos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba); 14.4. informuoja klasės vadovą apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias;

15. Gimnazijos administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo reagavimo įtarus ir/ar pastebėjus elektronines patyčias ar gavus apie jas pranešimą veiksmai:

15.1. išsaugo vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imasi visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti.

15.2. įvertina grėsmę mokiniui, jo sveikatai ir esant poreikiui kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus rūpintojus) ar gimnazijos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

15.3. jei yra galimybė, surenka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

15.4. informuoja klasės vadovą apie elektronines patyčias ir pateikia įrodymus (išsaugotą informaciją).

16. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

16.1. užpildo pranešimo apie patyčias formą (rekomenduojama forma I priede);

16.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

17. Klasės vadovas, nesiliaujant patyčioms (keli užregistruoti atvejai) ar esant sudėtingesniam patyčių atvejui (užregistruotas atvejis), kreipiasi į gimnazijos vaiko gerovės komisiją ir perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį.

18. Mokyklos vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:

18.1. numato veiksmų planą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

18.2. Informuoja gimnazijos vadovą apie esamą situaciją.

19. Mokiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti gimnazijos vadovą, kuris imasi veiksmų patyčių situacijos intervencijai ir prevencijai.

20. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti gimnazijos vadovą, kuris imasi veiksmų patyčių situacijos intervencijai ir prevencijai.

21. Gimnazijos vadovas, sužinojęs apie gimnazijos darbuotojo patiriamas patyčias arba gimnazijos darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsiant imtis priemonių imasi veiksmų patyčių situacijos intervencijai ir prevencijai.

22. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius ir gimnazijos galimybes teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

23. Tais atvejais, kai gimnazijoje nėra švietimo pagalbos specialistų ar yra kitos priežastys, dėl kurių negali būti teikiama švietimo ar kita pagalba ar netikslinga ją teikti gimnazijoje, klasės vadovas ar administracijos atstovas gali nukreipti vaiką ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) į savivaldybės švietimo pagalbos įstaigą.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu saugomi, stengiantis išlaikyti konfidencialumą ir naudojant tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

VILNIAUS JUZEFO IGNACIJOS KRAŠEVSKIO GIMNAZIJA

PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.)	
☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti) _____	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <u>patyrusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>stebėjusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	

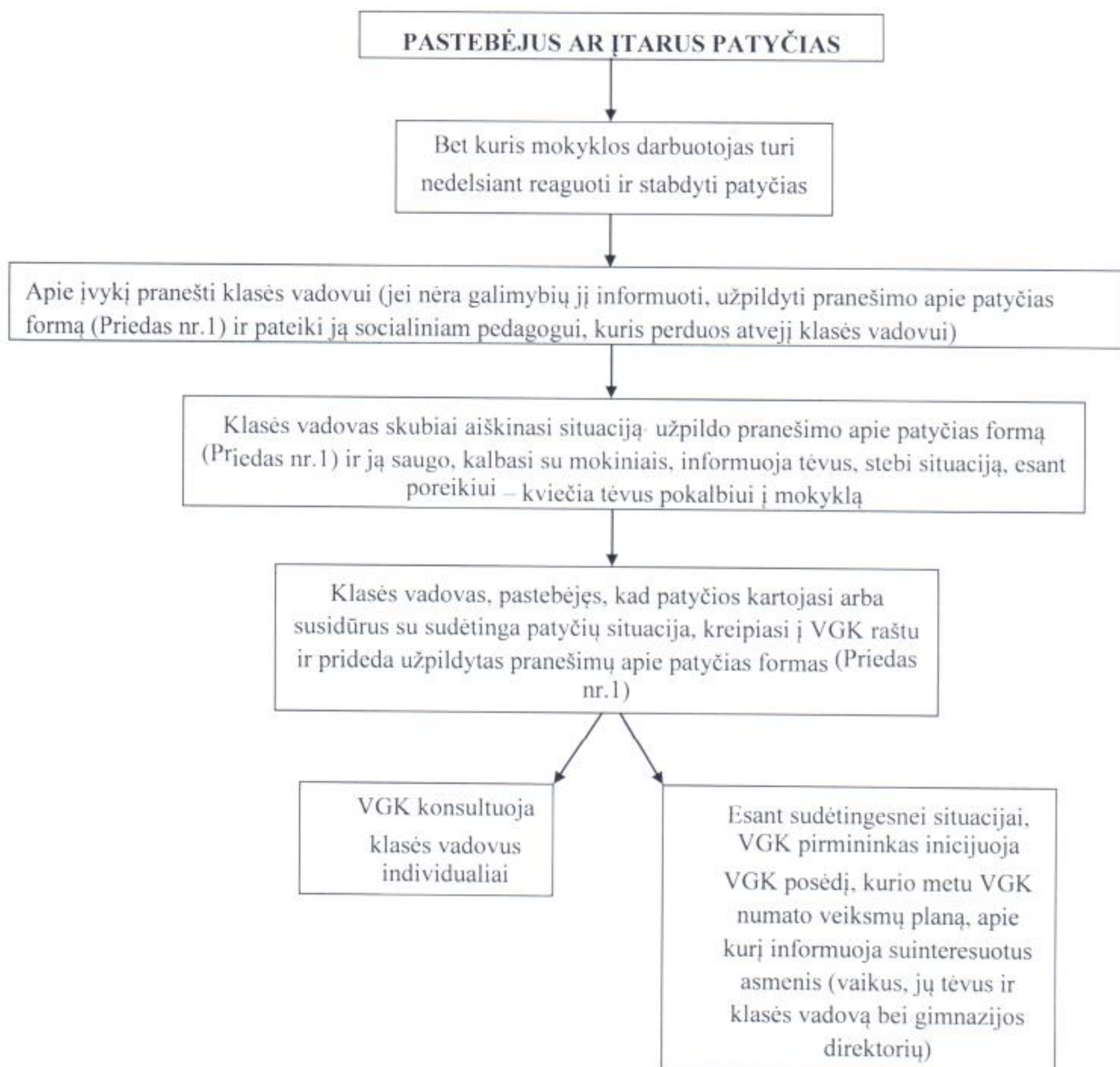
Išsamesnė informacija apie įvykį:

Mokyklos pedagogo ir kitų darbuotojų veiksmų planas (elgesys patyčių situacijoje, planuojami veiksmai su Vaiku patyrusiu patyčias, su vaiku, kuris tyčiojosi, su stebėtojais ir patyčių dalyvių tėvais)

Užpildžiusio asmens vardas, pavardė

Parašas

VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUS KRAŠEVSKIO GIMNAZIJOS
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS PLANAS

**VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUS KRAŠEVSKIO GIMNAZIJA
KREIPIMASIS Į VAIKO GEROVĖS KOMISIJĄ**

Pranešimo data

Mokinys dėl kurio kreipiamasi:

Probleminės sritys (pabraukite) pamokų praleidinėjimas, vėlavimas į pamokas, žemi mokymosi rezultatai, netinkamas elgesys pamokų/pertraukų metu, naudojamas fizinis smurtas, patyčios, teisėtvarkos pažeidimai, mokinių tarpusavio konfliktai, emociniai sunkumai, kita

(įrašykite)

Situacijos aprašymas:

Auklėtojo taikyti darbo metodai ir rezultatai (skambučių tėvams, auklėjamųjų pokalbių su mokiniu, susitikimų su specialistais datos, kiti taikyti metodai, patirti sunkumai, pasiekta pažanga, sunkumų sumažėjimas):

Pridedama: Pranešimai apie patyčias pagal Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašą (_____ vnt.)

VGK pagalbos poreikis:

Auklėtojas:

(vardas ir pavardė)

(parašas)